

TEMEL ODYOLOJİK TESTLER

Dr. Ateş Mehmet Akşit

Hipokrat
Yayıncılık

© 2019 Temel Odyolojik Testler

ISBN: 978-605-7874-29-0

Tüm hakları saklıdır. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri yasası gereği; bu kitabın basım, yayın ve satış hakları Hipokrat Yayınevi'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz.

Yazar

Dr. Ateş Mehmet Akşit

Yayıncı

Hipokrat Yayınevi

Grafik-Tasarım

Hipokrat Grafik Tasarım

Baskı - Cilt

Sözkesen Matbaacılık

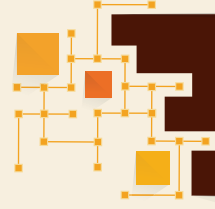
İvedik Organize 1518. Sokak Matsit İş Merkezi No: 2/40

Tel: (0312) 395 21 10 - Yenimahalle / Ankara

Süleyman Sırrı Caddesi
No:16/2 Sıhhiye/ANKARA
Tel: (0312) 433 03 05 - 15
www.hipokratkitabevi.com

Önsöz

Bu kitap, saf ses, konuşma testleri ve timpanometrik ölçümlerin yorumlanmasına yönelik bir yardımcı ders kitabı olarak hazırlanmıştır. Odyolojiye giriş kitabı veya referans kitap olarak algılanmamalıdır. Kapsadığı konularda ayrıntılı teorik bilgilere ve tartışmalara girilmemiştir. Hazırlanma amacı oldukça sınırlıdır: Odyoloji öğrencilerinin temel odyolojik testleri bir bütün olarak yorumlamasına yardımcı olmak.

Odyoloji kliniklerindeki temel sorunlardan biri, tanısal yorumun “iletim tipi işitme kaybı” veya “sensorinöral işitme kaybı” gibi geniş bir patolojik bölgeyi içermesidir. Özellikle “mikst tip işitme kaybı” terimi tüm kulağı hatta işitme sinirini içeren bir patolojik bölge tanımlı yapmaktadır. Oysa olası patolojik bölgenin daraltılması, odyolojik raporun tanısal değerini arttıracaktır. Örneğin, işitme kaybının nedeninin dış tüylü hücreler olduğu düşünülüyorsa, ön tanıda “sensorinöral işitme kaybı” yerine, “dış tüylü hücre deformasyonuna bağlı koklear patoloji” demek hem bilimsel hem de klinik anlamda çok daha değerli olacaktır. Bu anlayış temelinde kitabın ana hedeflerinden biri, işitme kaybının ortaya çıktığı bölge veya organı mümkün olduğu kadar daraltarak tanılamaktır. En azından okuyucuyu bu temelde yorum yapmaya yönlendirmektir.

Klinik uygulama ve yorumlamada zorluk yaşanan konulardan ikisi “maskeleye” ve “timpanometrik testler”dir. Maskeleye yöntemlerinin kliniklerde belirli bir standartta oturmamasının temel nedeni, uygulama mantığının tam olarak anlaşılammış olmasıdır. Timpanometrik testlerin, özellikle akustik refleks ve refleks sönümlenmesi ölçümlerinin yaygın olarak kullanılmamasının nedeni ise testin dayandığı bilimsel temelin, testin öneminin ve tanısal değerinin yeteri kadar bilinmemesidir. Kitapta, özellikle bu iki konu uygulama örnekleriyle genişletilerek anlatılmıştır.

Konu anlatımları, odyolojik rapor örnekleriyle zenginleştirilmiştir. Rapor örneklerindeki amaç, öğrencilerin odyolojik testleri bütünsel olarak yorumlamalarına yardımcı olabilmektir. Örneklerde, işitme kaybına neden olan farklı patolojiler tanımlanmıştır.

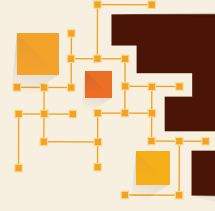
Son bölümde, öğrencilerinin kendi bilgilerini değerlendirmeleri için çözümleri verilmiş dört ayrı test sınavı hazırlanmıştır. Test sorularının esas olarak yoruma dayalı olarak cevaplandırılması amaçlanmıştır.

Okuma akışkanlığını sağlamak amacıyla kitabın başına kitapta kullanılan kısaltmaların açıklamaları, sonuna ise bazı temel kavramların sözlük anlamları eklenmiştir.

İçeriğinden anlaşılacağı gibi kitabın hedef kitlesi esas olarak odyoloji lisans ve ön lisans öğrencileridir. Bunun yanı sıra klinik uygulama örnekleri ve tanıya yönelik yorumlama bölümlerinden klinik odyologların da yararlanabileceği düşünülmüştür.

Kitabın hazırlanmasında yardımlarını esirgemeyen Dr.Ebru Kösemihal, Dr.Selhan Gürkan ve eşim Dr.Zeynep Akşit'e teşekkürü borç bilirim.

İçindekiler

BÖLÜM 1

Kulak Anatomisi ve İşitme Fizyolojisi

Anatomik Kesitler	1
Anatomik Yönler	2
Anatomik Yönel Terimler	2
Kafatası ve Temporal Kemik.....	3
Dış Kulak	4
Kulak Kepçesi	4
Dış Kulak Yolu (DKY):.....	4
Orta Kulak.....	5
Orta Kulak Yapıları.....	6
Orta Kulağın Fonksiyonu	8
İç Kulak.....	9
Koklea	9
İşitme Siniri ve İşitme Yolları	12
İşitme Yolları (Auditory Pathways)	12

BÖLÜM 2

Tanısal Testler

Ses.....	13
Ses Hızı	13
Sesin Frekansı	13
Saf Ses	13
Ses Şiddeti	13
Kompleks Ses	14
İşitme Eşiği	15
Saf Ses Hava Yolu Eşiği	15
Odyometrenin Kalibrasyonu.....	15
Kemik Yolu Eşiği	16
Sessiz Oda Özellikleri	16

Odyometre	17
Odyogram	17
İşitme Kaybının Sınıflandırılması	17
İşitme Kaybı Tipleri	18
Saf Ses Eşik Testlerinin Uygulanışı	20
Hava Yolu Saf Ses Eşik Testi	20
Kemik Yolu Eşik Testi	20
Maskeleme	21
Minimum ve Maksimum Maske Seviyelerinin Saptanması (Kulak üstü kulaklıklar için)	23
Tıkanıklık (occlusion) Etkisinin Hesaplanması	25
Maske Uygulama Protokolü	26
Konuşma Testlerinde Maskeleme	28
Özet	29
İşitme Kaybı Örnekleri	31
Maskeleme Örnekleri (TDH kulaklıklar için):	36

BÖLÜM 3

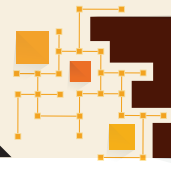
Tanısal Testler

Testlerin Duyarlılık ve Özgüllükleri	39
Odyometre İle Yapılabilen Tanısal Testler	39
Öü Bölge Testleri.....	39
Ton Decay.....	41
Weber	41
ABLB (Alternate Binaural Loudness Balance) Testi	41
SISI (Short Increment Sensitivity Index).....	43
Fonksiyonel İşitme Kayıpları.....	44

BÖLÜM 4

Konuşma Testleri

Konuşmayı Fark Etme Eşiği (KFE)	47
Konuşmayı Anlama Eşiği (KAE)	47
Konuşmayı Anlama Puanı	47
Türkiye'de Yaygın Olarak Kullanılan Tek Heceli Kelime Listeleri.....	48
Test Güvenilirliği	48
Rollover Fenomeni.....	48

BÖLÜM 5

Timpanometrik Testler (immitansmetri)

Tanım.....	51
Ölçümün Temelleri	51
Akustik Direnç	51
Geçirgenlik.....	51
Timpanogram.....	53
Ölçüm Standartı.....	54
Dış Kulak Yolu Hacmi	54
Statik Esneklik.....	56
Tepe Eğimi (Gradient)	56
Tepe Basıncı.....	57
Östaki Fonksiyon Testi	57
Perilenf Fistülü.....	57
1000 Hz Timpanogram	58
Geniş Bant Timpanogram.....	59
Timpanogram Bulgularının Odyograma Yansıması	61
Örneklerle İletim Patolojileri.....	61

BÖLÜM 6

Akustik Refleks

Akustik Refleks Arkı	64
Yapay Refleks (reflex artefact).....	65
İpsilateral ve Kontralateral Kayıt	65
Uyarana Bağlı Refleks Eşiği.....	65
Örnekler.....	67
Refleks Sönümlenmesi	71

BÖLÜM 7

Odyolojik Tanı ve Yorumlama

Odyolojik Rapor	74
Örnek 1	75
Örnek 2.....	76
Örnek 3.....	77
Örnek 4.....	78
Örnek 5.....	79
Örnek 6.....	80
Örnek 7.....	81

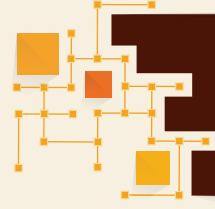
Örnek 8	82
Örnek 9	83
Örnek 10	84
Ek 1	85
Yetişkin Hasta Bilgi Formu Örneği	85
Ek 2	86
Odyogram Örneği.....	86
EK 3	87
Marmara Üniversitesi Tek Heceli İzofonik Kelime Listeleri	87

BÖLÜM 8

Testler

Sorular	97
Test 1	97
Test 2	101
Test 3	104
Test 4	107
Cevaplar	110
Test 1	110
Test 2	115
Test 3	119
Test 4	122
Sözlük	125

Kısaltmalar

ABLB	Alternate Binaural Loudness Balance
AR	Akustik refleks
ABR	(Auditory Brainstem Responce) İşitsel beyinsapı cevabı
ARE	Akustik refleks eşiği
cc	santimetre küp
daPa	dekapaskal
dB	desibel
dB HL	(desibel Hearing Level) desibel işitme seviyesi
dB SL	(desibel Sensation Level) desibel hissetme seviyesi
DPOAE	Distortion Product Otoacoustic Emission
DTH	Dış tüylü hücre
EMS	Etkili maske seviyesi
GBT	Geniş bant timpanometre
GVKS	Geniş vestibüler kanal sendromu
HY	Hava yolu
Hz	Hertz
İTH	İç tüylü hücre
İTİK	İletim tipi işitme kaybı
KAE	Konuşmayı alma eşiği
KAP	Konuşmayı anlama puanı
KFE	Konuşmayı fark etme eşiği
KY	Kemik yolu
ml	Mililitre
M^M	Maksimum maske seviyesi
M_m	Minimum maske seviyesi
mmho	Milimho
mohm	Miliohm
msn	Milisanıye
MSOC	Medial superior olivery complex
MRI	(Magnetic Resonance Imaging) Manyetik rezonans görüntüleme
MTİK	Mikst tip işitme kaybı
NF2	Nörofibromatozis Tip 2
OAE	Otoakustik Emisyon
OKK	Otomatik kazanç kontrolü
OKRF	Orta kulak rezonans frekansı
SISI	Short Incriment Sensitivity Index
SK	Stapes kası
SNİK	Sensorinöral işitme kaybı

TE	Tıkanıklık etkisi
TT	Tensor Timpani
VCN	Ventral cochlear nucleus
YDKD	Yarım daire kanal dehissansı